(अष्टमोऽध्यायः ॥ वर्गाः 1-31)

(9) **13** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

सोमः पुनानो अर्षति सहस्रधारो अत्यविः | वायोरिन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ 1 ॥
पवमानमवस्यवो विप्रमभि प्र गायत | सुष्वाणं देववीतये ॥ 2 ॥
पवन्ते वाजसातये सोमाः सहस्रपाजसः | गृणाना देववीतये ॥ 3 ॥
उत नो वाजसातये पवस्व बृहतीरिषः | द्युमदिन्दो सुवीर्यम् ॥ 4 ॥
ते नः सहस्रिणं रयिं पवन्तामा सुवीर्यम् | सुवाना देवास इन्दवः ॥ 5 ॥
अत्या हियाना न हेतृभिरसृग्रं वाजसातये | वि वारमव्यमाशवः ॥ 6 ॥
वाश्रा अर्षन्तीन्दवोऽभि वत्सं न धेनवः | दधन्विरे गभस्त्योः ॥ 7 ॥
जुष्ट इन्द्राय मत्सरः पवमान कनिक्रदत् | विश्वा अप द्विषो जहि ॥ 8 ॥
अपघ्नन्तो अराव्णः पवमानाः स्वर्दृशः | योनावृतस्य सीदत ॥ 9 ॥

(8) **14** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

परि प्रासिष्यदत्कविः सिन्धोरूर्मावधि श्रितः | कारं बिभ्रत्पुरुस्पृहम् ॥ 1 ॥
गिरा यदी सबन्धवः पञ्च व्राता अपस्यवः | परिष्कृण्वन्ति धर्णसिम् ॥ 2 ॥
आदस्य शुष्मिणो रसे विश्वे देवा अमत्सत | यदी गोभिर्वसायते ॥ 3 ॥
निरिणानो वि धावति जहच्छर्याणि तान्वा | अत्रा सं जिघ्नते युजा ॥ 4 ॥
नप्तीभिर्यो विवस्वतः शुभ्रो न मामृजे युवा | गाः कृण्वानो न निर्णिजम् ॥ 5 ॥
अति श्रिती तिरश्चता गव्या जिगात्यण्व्या | वग्नुमियर्ति यं विदे ॥ 6 ॥
अभि क्षिपः समग्मत मर्जयन्तीरिषस्पतिम् | पृष्ठा गृभ्णत वाजिनः ॥ 7 ॥
परि दिव्यानि मर्मृशद्विश्वानि सोम पार्थिवा | वसूनि याह्यस्मयुः ॥ 8 ॥

(8) **15** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

एष धिया यात्यण्व्या शूरो रथेभिराशुभिः | गच्छन्निन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ 1 ॥
एष पुरू धियायते बृहते देवतातये | यत्रामृतास आसते ॥ 2 ॥
एष हितो वि नीयतेऽन्तः शुभ्रावता पथा | यदी तुञ्जन्ति भूर्णयः ॥ 3 ॥
एष शृङ्गाणि दोधुवच्छिशीते यूथ्यो३ वृषा | नृम्णा दधान ओजसा ॥ 4 ॥
एष रुक्मिभिरीयते वाजी शुभ्रेभिरंशुभिः | पतिः सिन्धूनां भवन् ॥ 5 ॥
एष वसूनि पिब्दना परुषा ययिवाँ अति | अव शादेषु गच्छति ॥ 6 ॥
एतं मृजन्ति मर्ज्यमुप द्रोणेष्वायवः | प्रचक्राणं महीरिषः ॥ 7 ॥

ए॒तमु॒ त्यं दश॒ क्षिपो॑ मृ॒जन्ति॑ स॒प्त धी॒तय॑: । स्वा॒यु॒धं म॒दिन्त॑मम् ॥ **8** ॥

(**8**) ## 16 (म.**9**, अनु॒.**1**)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा   छन्दः गायत्री   देवता पवमानः सोमः

प्र ते॑ सो॒तार॑ ओ॒ण्यो॒३॒॑ रसं॒ मदा॑य घृष्व॑ये । सर्गो॒ न त॒क्त्येत॑शः ॥ **1** ॥
क्रत्वा॒ दक्ष॑स्य र॒थ्य॑म॒पो वसा॑न॒मन्ध॑सा । गो॒षाम॒ण्वे॑षु सश्चिम ॥ **2** ॥
अन॑प्तम॒प्सु दु॒ष्टरं॒ सोमं॑ प॒वित्र॒ आ सृ॑ज । पु॒नी॒हीन्द्रा॑य॒ पात॑वे ॥ **3** ॥
प्र पु॑ना॒नस्य॒ चेत॑सा॒ सोमः॑ प॒वित्रे॑ अर्षति । क्रत्वा॑ स॒धस्थ॒मास॑दत् ॥ **4** ॥
प्र त्वा॒ नमो॑भि॒रिन्द॑व॒ इन्द्र॒ सोमा॑ असृक्षत । म॒हे भरा॑य का॒रिणः॑ ॥ **5** ॥
पु॒ना॒नो रू॒पे अ॒व्यये॒ विश्वा॒ अर्ष॑न्न॒भि श्रियः॑ । शूरो॒ न गोषु॑ तिष्ठति ॥ **6** ॥
दि॒वो न सानु॑ पि॒प्युषी॒ धारा॑ सु॒तस्य॑ वे॒धसः॑ । वृथा॑ प॒वित्रे॑ अर्षति ॥ **7** ॥
त्वं सो॑म विप॒श्चितं॒ तना॑ पुना॒न आ॒युषु॑ । अव्यो॒ वारं॒ वि धा॑वसि ॥ **8** ॥

(**8**) ## 17 (म.**9**, अनु॒.**1**)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा   छन्दः गायत्री   देवता पवमानः सोमः

प्र नि॒म्नेने॑व॒ सिन्ध॑वो॒ घ्नन्तो॑ वृ॒त्राणि॒ भूर्ण॑यः । सोमा॑ असृग्रमा॒शवः॑ ॥ **1** ॥
अ॒भि सु॑वा॒नास॒ इन्द॑वो वृ॒ष्टयः॑ पृथि॒वीमि॑व । इन्द्रं॒ सोमा॑सो अक्षरन् ॥ **2** ॥
अत्यू॑र्मिर्मत्स॒रो मदः॒ सोमः॑ प॒वित्रे॑ अर्षति । वि॒घ्नन्रक्षां॑सि देव॒युः ॥ **3** ॥
आ क॒लशे॑षु धावति प॒वित्रे॒ परि॑ षिच्यते । उ॒क्थैर्य॒ज्ञेषु॑ वर्धते ॥ **4** ॥
अति॒ त्री सो॑म रोच॒ना रोह॒न्न भ्रा॑जसे॒ दिव॑म् । इ॒ष्णन्त्सूर्यं॒ न चो॑दयः ॥ **5** ॥
अ॒भि विप्रा॑ अनूषत मू॒र्धन्य॒ज्ञस्य॑ का॒रवः॑ । दधा॑ना॒श्चक्ष॑सि प्रि॒यम् ॥ **6** ॥
तमु॑ त्वा वा॒जिनं॒ नरो॑ धी॒भिर्विप्रा॑ अव॒स्यवः॑ । मृ॒जन्ति॑ दे॒वता॑तये ॥ **7** ॥
मधो॒र्धारा॒मनु॑ क्षर ती॒व्रः स॒धस्थ॒मास॑दः । चारु॑र्ऋ॒ताय॑ पी॒तये॑ ॥ **8** ॥

(7) ## 18 (म.**9**, अनु॒.**1**)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा   छन्दः गायत्री   देवता पवमानः सोमः

परि॑ सुवा॒नो गि॑रि॒ष्ठाः प॒वित्रे॒ सोमो॑ अक्षाः । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **1** ॥
त्वं विप्र॒स्त्वं क॒विर्मधु॒ प्र जा॒तमन्ध॑सः । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **2** ॥
तव॒ विश्वे॑ स॒जोष॑सो दे॒वासः॑ पी॒तिमा॑शत । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **3** ॥
आ यो विश्वा॑नि॒ वार्या॒ वसू॑नि॒ हस्त॑योर्द॒धे । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **4** ॥
य इ॒मे रोद॑सी म॒ही सं मा॒तरे॑व॒ दोह॑ते । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **5** ॥
परि॒ यो रोद॑सी उ॒भे स॒द्यो वाजे॑भि॒रर्ष॑ति । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **6** ॥
स शु॒ष्मी क॒लशे॒ष्वा पु॑ना॒नो अ॑चिक्रदत् । मदे॑षु सर्व॒धा अ॑सि ॥ **7** ॥

(7) **19** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

यत्सो॑म चि॒त्रमु॒क्थ्यं॑ दि॒व्यं पार्थि॑वं॒ वसु॑ । तन्नः॑ पुना॒न आ भ॑र ॥ 1 ॥
यु॒वं हि स्थः स्व॑र्पती॒ इन्द्र॑श्च सोम॒ गोप॑ती । ई॒शा॒ना पि॑प्यतं॒ धियः॑ ॥ 2 ॥
वृषा॑ पुना॒न आ॒युषु॑ स्त॒नय॒न्नधि॑ ब॒र्हिषि॑ । हरिः॒ सन्योनि॒मास॑दत् ॥ 3 ॥
अवा॑वशन्त धी॒तयो॑ वृष॒भस्याधि॒ रेत॑सि । सू॒नोर्व॒त्सस्य॑ मा॒तरः॑ ॥ 4 ॥
कु॒विद्वृ॑ष॒ण्यन्ती॑भ्यः पुना॒नो गर्भ॑मा॒दध॑त् । याः शु॒क्रं दु॑ह॒ते पयः॑ ॥ 5 ॥
उप॑ शिक्षापत॒स्थुषो॑ भि॒यस॒मा धे॑हि॒ शत्रु॑षु । पव॑मान वि॒दा र॒यिम् ॥ 6 ॥
नि शत्रोः॑ सोम॒ वृष्ण्यं॒ नि शुष्मं॒ नि वय॑स्तिर । दू॒रे वा॑ स॒तो अन्ति॑ वा ॥ 7 ॥

(7) **20** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र क॒विर्दे॒ववी॑तय॒ऽव्यो॒ वारे॑भिरर्षति । सा॒ह्वान्विश्वा॑ अ॒भि स्पृधः॑ ॥ 1 ॥
स हि ष्मा॑ जरि॒तृभ्य॒ आ वाजं॒ गोम॑न्त॒मिन्व॑ति । पव॑मानः सह॒स्रिण॑म् ॥ 2 ॥
परि॒ विश्वा॑नि॒ चेत॑सा मृ॒शसे॒ पव॑से म॒ती । स नः॑ सोम॒ श्रवो॑ विदः ॥ 3 ॥
अ॒भ्य॑र्ष बृ॒हद्यशो॑ म॒घव॑द्भ्यो ध्रु॒वं र॒यिम् । इषं॑ स्तो॒तृभ्य॒ आ भ॑र ॥ 4 ॥
त्वं राजे॑व सुव्र॒तो गिरः॑ सो॒मा वि॑वेशिथ । पु॒ना॒नो व॑ह्ने अद्भुत ॥ 5 ॥
स वह्नि॑र॒प्सु दु॒ष्टरो॑ मृ॒ज्यमा॑नो॒ गभ॑स्त्योः । सोम॑श्च॒मूषु॑ सीदति ॥ 6 ॥
क्री॒ळुर्म॒खो न मं॑ह॒युः प॒वित्रं॑ सोम गच्छसि । दध॑त्स्तो॒त्रे सु॒वीर्य॑म् ॥ 7 ॥

(7) **21** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

ए॒ते धा॑व॒न्तीन्द॑वः॒ सोमा॒ इन्द्रा॑य॒ घृष्व॑यः । म॒त्स॒रासः॑ स्व॒र्विदः॑ ॥ 1 ॥
प्र॒वृ॒ण्वन्तो॑ अभि॒युजः॒ सुष्व॑ये वरिवो॒विदः॑ । स्व॒यं स्तो॒त्रे व॑य॒स्कृतः॑ ॥ 2 ॥
वृथा॒ क्रीळ॑न्त॒ इन्द॑वः स॒धस्थ॑म॒भ्येक॒मित् । सिन्धो॑रू॒र्मा व्य॑क्षरन् ॥ 3 ॥
ए॒ते विश्वा॑नि॒ वार्या॒ पव॑मानास आशत । हि॒ता न सप्त॑यो॒ रथे॑ ॥ 4 ॥
आस्मि॑न्पि॒शङ्ग॑मिन्दवो॒ दधा॑ता वे॒नमा॒दिशे॑ । यो अ॒स्मभ्य॒मरा॑वा ॥ 5 ॥
ऋ॒भुर्न रथ्यं॒ नवं॒ दधा॑ता॒ केत॑मा॒दिशे॑ । शु॒क्राः प॑वध्व॒मर्ण॑सा ॥ 6 ॥
ए॒त उ॒ त्ये अ॑वीवश॒न्काष्ठां॑ वा॒जिनो॑ अक्रत । स॒तः प्रासा॑विषुर्म॒तिम् ॥ 7 ॥

(7) **22** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

ए॒ते सोमा॑स आ॒शवो॒ रथा॑इव॒ प्र वा॒जिनः॑ । सर्गाः॑ सृ॒ष्टा अ॑हेषत ॥ 1 ॥
ए॒ते वाता॑इवो॒रवः॑ प॒र्जन्य॑स्येव वृ॒ष्टयः॑ । अ॒ग्नेरि॑व भ्र॒मा वृथा॑ ॥ 2 ॥
ए॒ते पू॒ता वि॑प॒श्चितः॒ सोमा॑सो॒ दध्या॑शिरः । वि॒पा व्या॑नशु॒र्धियः॑ ॥ 3 ॥
ए॒ते मृ॒ष्टा अम॑र्त्याः ससृ॒वांसो॒ न श॑श्रमुः । इय॑क्षन्तः प॒थो रजः॑ ॥ 4 ॥

एते पृष्ठानि रोदसोर्विप्रयन्तो व्यानशुः | उतेदमुत्तमं रजः ॥ 5 ॥
तन्तुं तन्वानमुत्तममनु प्रवत आशत | उतेदमुत्तमाय्यम् ॥ 6 ॥
त्वं सोम पणिभ्य आ वसु गव्यानि धारयः | ततं तन्तुमचिक्रदः ॥ 7 ॥

(7) **23** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

सोमा असृग्रमाशवो मधोर्मदस्य धारया | अभि विश्वानि काव्या ॥ 1 ॥
अनु प्रत्नास आयवः पदं नवीयो अक्रमुः | रुचे जनन्त सूर्यम् ॥ 2 ॥
आ पवमान नो भरार्यो अदाशुषो गयम् | कृधि प्रजावतीरिषः ॥ 3 ॥
अभि सोमास आयवः पवन्ते मद्यं मदम् | अभि कोशं मधुश्चुतम् ॥ 4 ॥
सोमो अर्षति धर्णसिर्दधान इन्द्रियं रसम् | सुवीरो अभिशस्तिपाः ॥ 5 ॥
इन्द्राय सोम पवसे देवेभ्यः सधमाद्यः | इन्दो वाजं सिषाससि ॥ 6 ॥
अस्य पीत्वा मदानामिन्द्रो वृत्राण्यप्रति | जघान जघनञ्च नु ॥ 7 ॥

(7) **24** (म.9, अनु.1)

ऋषिः काश्यपः असितः देवलः वा	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

प्र सोमासो अधन्विषुः पवमानास इन्दवः | श्रीणाना अप्सु मृञ्जत ॥ 1 ॥
अभि गावो अधन्विषुरापो न प्रवता यतीः | पुनाना इन्द्रमाशत ॥ 2 ॥
प्र पवमान धन्वसि सोमेन्द्राय पातवे | नृभिर्यतो वि नीयसे ॥ 3 ॥
त्वं सोम नृमादनः पवस्व चर्षणीसहे | सस्निर्यो अनुमाद्यः ॥ 4 ॥
इन्दो यदद्रिभिः सुतः पवित्रं परिधावसि | अरमिन्द्रस्य धाम्ने ॥ 5 ॥
पवस्व वृत्रहन्तमोक्थेभिरनुमाद्यः | शुचिः पावको अद्भुतः ॥ 6 ॥
शुचिः पावक उच्यते सोमः सुतस्य मध्वः | देवावीरघशंसहा ॥ 7 ॥

(6) **25** (म.9, अनु.2)

ऋषिः दृळ्हच्युतः आगस्त्यः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे | मरुद्भ्यो वायवे मदः ॥ 1 ॥
पवमान धिया हितो३भि योनिं कनिक्रदत् | धर्मणा वायुमा विश ॥ 2 ॥
सं देवैः शोभते वृषा कविर्योनावधि प्रियः | वृत्रहा देववीतमः ॥ 3 ॥
विश्वा रूपाण्याविशन्पुनानो याति हर्यतः | यत्रामृतास आसते ॥ 4 ॥
अरुषो जनयन् गिरः सोमः पवत आयुषक् | इन्द्रं गच्छन् कविक्रतुः ॥ 5 ॥
आ पवस्व मदिन्तम पवित्रं धारया कवे | अर्कस्य योनिमासदम् ॥ 6 ॥

(6) **26** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः इध्मवाहो दार्ढच्युतः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

तम॑मृक्षन्त वा॒जिन॑मु॒पस्थे॒ अदि॑ते॒रधि॑ । विप्रा॑सो॒ अण्व्या॑ धि॒या ॥ 1 ॥
तं गावो॑ अ॒भ्य॑नूषत स॒हस्र॑धार॒मक्षि॑तम् । इन्दुं॑ ध॒र्तार॒मा दि॒वः ॥ 2 ॥
तं वे॒धां मे॒धया॑ह्य॒न्पव॑मान॒मधि॒ द्यवि॑ । ध॒र्ण॒सिं भूरि॑धायसम् ॥ 3 ॥
तम॑ह्य॒न्भु॒रिजो॑र्धि॒या सं॒वस॑नं वि॒वस्व॑तः । पतिं॑ वा॒चो अदा॑भ्यम् ॥ 4 ॥
तं साना॒वधि॑ जा॒मयो॒ हरिं॑ हिन्व॒न्त्यद्रि॑भिः । ह॒र्य॒तं भूरि॑चक्षसम् ॥ 5 ॥
तं त्वा॑ हिन्वन्ति वे॒धसः॒ पव॑मान गिरा॒वृध॑म् । इन्द॒विन्द्रा॑य मत्स॒रम् ॥ 6 ॥

(6) **27** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः नृमेधः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

ए॒ष क॒विर॒भिष्टु॑तः प॒वित्रे॒ अधि॑ तोशते । पु॒ना॒नो घ्नन्नप॒ स्रिधः॑ ॥ 1 ॥
ए॒ष इन्द्रा॑य वा॒यवे॑ स्व॒र्जित्परि॑ षिच्यते । प॒वित्रे॑ दक्ष॒साध॑नः ॥ 2 ॥
ए॒ष नृभि॒र्वि नी॑यते दि॒वो मू॒र्धा वृषा॑ सु॒तः । सोमो॒ वने॑षु विश्व॒वित् ॥ 3 ॥
ए॒ष ग॒व्युर॑चिक्रद॒त्पव॑मानो हिरण्य॒युः । इन्दुः॑ सत्रा॒जिदस्तृ॑तः ॥ 4 ॥
ए॒ष सूर्ये॑ण हासते॒ पव॑मानो॒ अधि॒ द्यवि॑ । प॒वित्रे॑ मत्स॒रो मदः॑ ॥ 5 ॥
ए॒ष शु॒ष्म्य॑सिष्यदद॒न्तरि॑क्षे॒ वृषा॒ हरिः॑ । पु॒ना॒न इन्दु॒रिन्द्र॒मा ॥ 6 ॥

(6) **28** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः प्रियमेधः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

ए॒ष वा॒जी हि॒तो नृभि॑र्विश्व॒विन्मन॑स॒स्पतिः॑ । अव्यो॒ वारं॒ वि धा॑वति ॥ 1 ॥
ए॒ष प॒वित्रे॑ अक्षर॒त्सोमो॑ दे॒वेभ्यः॑ सु॒तः । विश्वा॒ धामा॑न्यावि॒शन् ॥ 2 ॥
ए॒ष दे॒वः शु॑भाय॒तेऽधि॒ योना॒वम॑र्त्यः । वृ॒त्र॒हा दे॑व॒वीत॑मः ॥ 3 ॥
ए॒ष वृषा॒ कनि॑क्रदद्द॒शभि॑र्जा॒मिभि॑र्य॒तः । अ॒भि द्रोणा॑नि धावति ॥ 4 ॥
ए॒ष सूर्य॑मरोचय॒त्पव॑मानो॒ विच॑र्षणिः । विश्वा॒ धामा॑नि विश्व॒वित् ॥ 5 ॥
ए॒ष शु॒ष्म्यदा॑भ्यः॒ सोमः॑ पुना॒नो अ॑र्षति । दे॒वा॒वीर॑घशंस॒हा ॥ 6 ॥

(6) **29** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः नृमेधः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

प्रास्य॒ धारा॑ अक्षर॒न्वृष्णः॑ सु॒तस्यौज॑सा । दे॒वाँ अनु॑ प्र॒भूष॑तः ॥ 1 ॥
सप्तिं॑ मृजन्ति वे॒धसो॑ गृ॒णन्तः॑ का॒रवो॑ गि॒रा । ज्योति॑र्जज्ञा॒नमु॒क्थ्य॑म् ॥ 2 ॥
सु॒षहा॑ सोम॒ तानि॑ ते पुना॒नाय॑ प्रभूवसो । वर्धा॑ समु॒द्रमु॒क्थ्य॑म् ॥ 3 ॥
विश्वा॒ वसू॑नि सं॒जय॒न्पव॑स्व सोम॒ धार॑या । इ॒नु द्वेषां॑सि स॒ध्र्य॑क् ॥ 4 ॥
रक्षा॒ सु नो॒ अर॑रुषः स्व॒नात्स॑मस्य॒ कस्य॑ चित् । नि॒दो यत्र॑ मुमु॒च्महे॑ ॥ 5 ॥
एन्दो॒ पार्थि॑वं र॒यिं दि॒व्यं प॑वस्व॒ धार॑या । द्यु॒मन्तं॒ शुष्म॒मा भ॑र ॥ 6 ॥

(6) **30** (म.9, अनु.2)

ऋषिः बिन्दुः आङ्गिरसः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र धारा॑ अस्य शु॒ष्मिणो॒ वृथा॑ प॒वित्रे॑ अक्षरन् । पु॒ना॒नो वाच॑मिष्यति ॥ 1 ॥
इन्दु॑र्हिया॒नः सो॒तृभि॑र्मृ॒ज्यमा॑नः॒ कनि॑क्रदत् । इय॑र्ति व॒ग्नुमि॑न्द्रि॒यम् ॥ 2 ॥
आ नः॒ शुष्मं॑ नृ॒षाह्यं॑ वी॒रव॑न्तं पुरु॒स्पृह॑म् । पव॑स्व सोम॒ धार॑या ॥ 3 ॥
प्र सोमो॒ अति॒ धार॑या॒ पव॑मानो असिष्यदत् । अ॒भि द्रोणा॑न्या॒सद॑म् ॥ 4 ॥
अ॒प्सु त्वा॒ मधु॑मत्तमं॒ हरिं॑ हिन्व॒न्त्यद्रि॑भिः । इन्द॒विन्द्रा॑य पी॒तये॑ ॥ 5 ॥
सु॒नोता॒ मधु॑मत्तमं॒ सोम॒मिन्द्रा॑य व॒ज्रिणे॑ । चारुं॒ शर्धा॑य मत्स॒रम् ॥ 6 ॥

(6) **31** (म.9, अनु.2)

ऋषिः राहूगणः गोतमः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र सोमा॑सः स्वा॒ध्य१ः पव॑मानासो अक्रमुः । र॒यिं कृ॑ण्वन्ति॒ चेत॑नम् ॥ 1 ॥
दि॒वस्पृ॑थि॒व्या अधि॒ भवे॑न्दो द्यु॒म्नव॑र्धनः । भवा॒ वाजा॑नां॒ पतिः॑ ॥ 2 ॥
तुभ्यं॒ वाता॑ अभि॒प्रिय॒स्तुभ्य॑मर्षन्ति॒ सिन्ध॑वः । सोम॒ वर्ध॑न्ति ते॒ महः॑ ॥ 3 ॥
आ प्या॑यस्व॒ समे॑तु ते वि॒श्वतः॑ सोम॒ वृष्ण्य॑म् । भवा॒ वाज॑स्य संग॒थे ॥ 4 ॥
तुभ्यं॒ गावो॑ घृ॒तं पयो॒ बभ्रो॑ दु॒दुह्रे॒ अक्षि॑तम् । वर्षि॑ष्ठे॒ अधि॒ सान॑वि ॥ 5 ॥
स्वा॒यु॒धस्य॑ ते स॒तो भुव॑नस्य पते व॒यम् । इन्दो॑ सखि॒त्वमु॑श्मसि ॥ 6 ॥

(6) **32** (म.9, अनु.2)

ऋषिः श्यावाश्वः आत्रेयः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र सोमा॑सो मद॒च्युतः॒ श्रव॑से नो म॒घोनः॑ । सु॒ता वि॒दथे॑ अक्रमुः ॥ 1 ॥
आदीं॑ त्रि॒तस्य॒ योष॑णो॒ हरिं॑ हिन्व॒न्त्यद्रि॑भिः । इन्दु॒मिन्द्रा॑य पी॒तये॑ ॥ 2 ॥
आदीं॑ हं॒सो यथा॑ ग॒णं विश्व॑स्यावीवशन्म॒तिम् । अत्यो॒ न गोभि॑रज्यते ॥ 3 ॥
उ॒भे सो॑माव॒चाक॑शन्मृ॒गो न त॒क्तो अ॑र्षसि । सीद॑न्नृ॒तस्य॒ योनि॒मा ॥ 4 ॥
अ॒भि गावो॑ अनूषत॒ योषा॑ जा॒रमि॑व प्रि॒यम् । अग॑न्ना॒जिं यथा॑ हि॒तम् ॥ 5 ॥
अ॒स्मे धे॑हि द्यु॒मद्यशो॑ म॒घव॑द्भ्यश्च॒ मह्यं॑ च । स॒निं मे॒धामु॒त श्रवः॑ ॥ 6 ॥

(6) **33** (म.9, अनु.2)

ऋषिः त्रितः आप्त्यः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र सोमा॑सो विप॒श्चितो॒ऽपां न य॑न्त्यू॒र्मयः॑ । वना॑नि महि॒षाइ॑व ॥ 1 ॥
अ॒भि द्रोणा॑नि ब॒भ्रवः॑ शु॒क्रा ऋ॒तस्य॒ धार॑या । वाजं॒ गोम॑न्तमक्षरन् ॥ 2 ॥
सु॒ता इन्द्रा॑य वा॒यवे॒ वरु॑णाय म॒रुद्भ्यः॑ । सोमा॑ अर्षन्ति॒ विष्ण॑वे ॥ 3 ॥
ति॒स्रो वाच॒ उदी॑रते॒ गावो॑ मिमन्ति धे॒नवः॑ । हरि॑रेति॒ कनि॑क्रदत् ॥ 4 ॥
अ॒भि ब्र॒ह्मीर॑नूषत य॒ह्वीरृ॒तस्य॑ मा॒तरः॑ । म॒र्मृ॒ज्यन्ते॑ दि॒वः शिशु॑म् ॥ 5 ॥
रा॒यः स॑मु॒द्रांश्च॒तुरो॒ऽस्मभ्यं॑ सोम वि॒श्वतः॑ । आ प॑वस्व सह॒स्रिणः॑ ॥ 6 ॥

(6) **34** (म.9, अनु.2)

ऋषिः त्रितः आप्त्यः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

प्र सुवानो धारया तनेन्दुर्हिन्वानो अर्षति | रुजद्दृळ्हा व्योजसा ॥ 1 ॥
सुत इन्द्राय वायवे वरुणाय मरुद्भ्यः | सोमो अर्षति विष्णवे ॥ 2 ॥
वृषाणं वृषभिर्यतं सुन्वन्ति सोममद्रिभिः | दुहन्ति शक्मना पयः ॥ 3 ॥
भुवत्त्रितस्य मर्ज्यो भुवदिन्द्राय मत्सरः | सं रूपैरज्यते हरिः ॥ 4 ॥
अभीमृतस्य विष्टपं दुहते पृश्निमातरः | चारु प्रियतमं हविः ॥ 5 ॥
समेनमह्रुता इमा गिरो अर्षन्ति सस्रुतः | धेनूर्वाश्रो अवीवशत् ॥ 6 ॥

(6) **35** (म.9, अनु.2)

ऋषिः प्रभूवसुः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

आ नः पवस्व धारया पवमान रयिं पृथुम् | यया ज्योतिर्विदासि नः ॥ 1 ॥
इन्दो समुद्रमीङ्खय पवस्व विश्वमेजय | रायो धर्ता न ओजसा ॥ 2 ॥
त्वया वीरेण वीरवोऽभि ष्याम पृतन्यतः | क्षरा णो अभि वार्यम् ॥ 3 ॥
प्र वाजमिन्दुरिष्यति सिषासन्वाजसा ऋषिः | व्रता विदान आयुधा ॥ 4 ॥
तं गीर्भिर्वाचमीङ्खयं पुनानं वासयामसि | सोमं जनस्य गोपतिम् ॥ 5 ॥
विश्वो यस्य व्रते जनो दाधार धर्मणस्पतेः | पुनानस्य प्रभूवसोः ॥ 6 ॥

(6) **36** (म.9, अनु.2)

ऋषिः प्रभूवसुः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

असर्जि रथ्यो यथा पवित्रे चम्वोः सुतः | कार्ष्मन्वाजी न्यक्रमीत् ॥ 1 ॥
स वह्निः सोम जागृविः पवस्व देववीरति | अभि कोशं मधुश्चुतम् ॥ 2 ॥
स नो ज्योतींषि पूर्व्य पवमान वि रोचय | क्रत्वे दक्षाय नो हिनु ॥ 3 ॥
शुम्भमान ऋतायुभिर्मृज्यमानो गभस्त्योः | पवते वारे अव्यये ॥ 4 ॥
स विश्वा दाशुषे वसु सोमो दिव्यानि पार्थिवा | पवतामान्तरिक्ष्या ॥ 5 ॥
आ दिवस्पृष्ठमश्वयुर्गव्ययुः सोम रोहसि | वीरयुः शवसस्पते ॥ 6 ॥

(6) **37** (म.9, अनु.2)

ऋषिः रहूगणः आङ्गिरसः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

स सुतः पीतये वृषा सोमः पवित्रे अर्षति | विघ्नन्रक्षांसि देवयुः ॥ 1 ॥
स पवित्रे विचक्षणो हरिरर्षति धर्णसिः | अभि योनिं कनिक्रदत् ॥ 2 ॥
स वाजी रोचना दिवः पवमानो वि धावति | रक्षोहा वारमव्ययम् ॥ 3 ॥
स त्रितस्याधि सानवि पवमानो अरोचयत् | जामिभिः सूर्यं सह ॥ 4 ॥
स वृत्रहा वृषा सुतो वरिवोविददाभ्यः | सोमो वाजमिवासरत् ॥ 5 ॥
स देवः कविनेषितोऽभि द्रोणानि धावति | इन्दुरिन्द्राय मंहना ॥ 6 ॥

(6) **38** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः रहूगणः आङ्गिरसः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

ए॒ष उ॒ स्य वृषा॒ रथोऽव्यो॒ वारे॑भिरर्षति | गच्छ॒न्वाजं॑ सह॒स्रिण॑म् ॥ 1 ॥
ए॒तं त्रि॒तस्य॒ योष॑णो॒ हरिं॑ हिन्व॒न्त्यद्रि॑भिः | इन्दु॒मिन्द्रा॑य पी॒तये॑ ॥ 2 ॥
ए॒तं त्यं ह॒रितो॒ दश॑ मर्मृ॒ज्यन्ते॑ अप॒स्युवः॑ | याभि॒र्मदा॑य॒ शुम्भ॑ते ॥ 3 ॥
ए॒ष स्य मानु॑षी॒ष्वा श्ये॒नो न वि॒क्षु सी॑दति | गच्छ॑ञ्जा॒रो न यो॒षित॑म् ॥ 4 ॥
ए॒ष स्य मद्यो॒ रसोऽव॑ चष्टे दि॒वः शिशुः॑ | य इन्दु॒र्वार॒मावि॑शत् ॥ 5 ॥
ए॒ष स्य पी॒तये॑ सु॒तो हरि॑रर्षति धर्ण॒सिः | क्रन्द॒न्योनि॑म॒भि प्रि॒यम् ॥ 6 ॥

(6) **39** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः बृहन्मतिः आङ्गिरसः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

आ॒शुर॑र्ष बृहन्मते॒ परि॑ प्रि॒येण॒ धाम्ना॑ | यत्र॑ दे॒वा इति॒ ब्रव॑न् ॥ 1 ॥
प॒रि॒ष्कृ॒ण्वन्ननि॑ष्कृतं॒ जना॑य या॒तय॒न्निषः॑ | वृ॒ष्टिं दि॒वः परि॑ स्रव ॥ 2 ॥
सु॒त ए॑ति प॒वित्र॒ आ त्विषिं॒ दधा॑न॒ ओज॑सा | वि॒चक्षा॑णो वि॒रोचय॑न् ॥ 3 ॥
अ॒यं स यो दि॒वस्परि॑ रघु॒यामा॑ प॒वित्र॒ आ | सिन्धो॑रू॒र्मा व्यक्ष॑रत् ॥ 4 ॥
आ॒वि॒वास॑न्परा॒वतो॒ अथो॑ अर्वा॒वतः॑ सु॒तः | इन्द्रा॑य सिच्यते॒ मधु॑ ॥ 5 ॥
स॒मी॒ची॒ना अ॑नूषत॒ हरिं॑ हिन्व॒न्त्यद्रि॑भिः | योना॑वृ॒तस्य॑ सीदत ॥ 6 ॥

(6) **40** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः बृहन्मतिः आङ्गिरसः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

पु॒ना॒नो अ॑क्रमीद॒भि विश्वा॒ मृधो॒ विच॑र्षणिः | शु॒म्भन्ति॒ विप्रं॑ धी॒तिभिः॑ ॥ 1 ॥
आ योनि॑मरु॒णो रु॑हद्गम॒दिन्द्रं॒ वृषा॑ सु॒तः | ध्रु॒वे सद॑सि सीदति ॥ 2 ॥
नू नो॑ र॒यिं म॒हामि॑न्दो॒ऽस्मभ्यं॑ सोम वि॒श्वतः॑ | आ प॑वस्व सह॒स्रिण॑म् ॥ 3 ॥
विश्वा॑ सोम पवमान द्यु॒म्नानी॑न्द॒वा भ॑र | वि॒दाः स॑ह॒स्रिणी॒रिषः॑ ॥ 4 ॥
स नः॑ पुना॒न आ भ॑र र॒यिं स्तो॒त्रे सु॒वीर्य॑म् | ज॒रि॒तुर्व॑र्धया॒ गिरः॑ ॥ 5 ॥
पु॒ना॒न इ॑न्द॒वा भ॑र॒ सोम॑ द्वि॒बर्ह॑सं र॒यिम् | वृष॑न्निन्दो न उ॒क्थ्य॑म् ॥ 6 ॥

(6) **41** (म.9, अनु॒.2)

ऋषिः मेध्यातिथिः काण्वः | छन्दः गायत्री | देवता पवमानः सोमः

प्र ये गावो॒ न भूर्ण॑यस्त्वे॒षा अ॒यासो॒ अक्र॑मुः | घ्नन्तः॑ कृ॒ष्णामप॒ त्वच॑म् ॥ 1 ॥
सु॒वि॒तस्य॑ मनामहेऽति॒ सेतुं॑ दुरा॒व्य॑म् | सा॒ह्वांसो॒ दस्यु॑मव्र॒तम् ॥ 2 ॥
शृ॒ण्वे वृ॒ष्टेरि॑व स्व॒नः पव॑मानस्य शु॒ष्मिणः॑ | चर॑न्ति वि॒द्युतो॑ दि॒वि ॥ 3 ॥
आ प॑वस्व म॒हीमिषं॒ गोम॑दिन्दो॒ हिर॑ण्यवत् | अश्वा॑व॒द्वाज॑वत्सु॒तः ॥ 4 ॥
स प॑वस्व विचर्षण॒ आ म॒ही रोद॑सी पृण | उ॒षाः सूर्यो॒ न र॒श्मिभिः॑ ॥ 5 ॥
परि॑ णः शर्म॒यन्त्या॒ धार॑या सोम वि॒श्वतः॑ | सरा॑ र॒सेव॑ वि॒ष्टप॑म् ॥ 6 ॥

(6) **42** (म.9, अनु.2)

ऋषिः मेध्यातिथिः काण्वः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

ज॒नय॑न्रोच॒ना दि॒वो ज॒नय॑न्न॒प्सु सूर्य॑म् । वसा॑नो॒ गा अ॒पो हरि॑ः ॥ 1 ॥
ए॒ष प्र॒त्नेन॒ मन्म॑ना दे॒वो दे॒वेभ्य॒स्परि॑ । धार॑या पवते सु॒तः ॥ 2 ॥
वा॒वृ॒धा॒नाय॒ तूर्व॑ये॒ पव॑न्ते॒ वाज॑सातये । सोमा॑ः स॒हस्र॑पाजसः ॥ 3 ॥
दु॒हा॒नः प्र॒त्नमित्पय॑ः प॒वित्रे॒ परि॑ षिच्यते । क्रन्द॑न् दे॒वाँ अ॑जीजनत् ॥ 4 ॥
अ॒भि विश्वा॑नि॒ वार्या॒भि दे॒वाँ ऋ॑ता॒वृध॑ः । सोम॑ः पुना॒नो अ॑र्षति ॥ 5 ॥
गोम॑न्नः सोम वी॒रव॒दश्वा॑व॒द्वाज॑वत्सु॒तः । पव॑स्व बृह॒तीरिष॑ः ॥ 6 ॥

(6) **43** (म.9, अनु.2)

ऋषिः मेध्यातिथिः काण्वः	छन्दः गायत्री	देवता पवमानः सोमः

यो अत्य॑इव मृ॒ज्यते॒ गोभि॒र्मदा॑य हर्य॒तः । तं गी॒र्भिर्वा॑सयामसि ॥ 1 ॥
तं नो॒ विश्वा॑ अव॒स्युवो॒ गिर॑ः शुम्भन्ति पू॒र्वथा॑ । इन्दु॒मिन्द्रा॑य पी॒तये॑ ॥ 2 ॥
पु॒ना॒नो या॑ति हर्य॒तः सोमो॑ गी॒र्भिः परि॑ष्कृतः । विप्र॑स्य॒ मेध्या॑तिथेः ॥ 3 ॥
पव॑मान वि॒दा र॒यिम॒स्मभ्यं॑ सोम सु॒श्रिय॑म् । इन्दो॑ स॒हस्र॑वर्चसम् ॥ 4 ॥
इन्दु॒रत्यो॒ न वा॑ज॒सृत्कनि॑क्रन्ति प॒वित्र॒ आ । यदक्षा॒रति॑ देव॒युः ॥ 5 ॥
पव॑स्व॒ वाज॑सातये॒ विप्र॑स्य गृण॒तो वृ॒धे । सोम॒ रास्व॑ सु॒वीर्य॑म् ॥ 6 ॥

। इति षष्ठाष्टके अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

। इति षष्ठोऽष्टकः समाप्तः ।